

महाराष्ट्र शासन

तांत्रिक परिपत्रक

विषय :- लघु पाटबंधारे प्रकल्पाच्या सांडव्याच्या (Spillway) संकल्पनासाठी मार्गदर्शक तत्वे (Design Criteria) ठरविण्याबाबत.

लघु पाटबंधारे प्रकल्पाच्या सांडव्याच्या संकल्पनासाठी खालील प्रमाणे मार्गदर्शक तत्वे ठरविण्यांत आली आहेत.

१. प्रकल्पासाठी लागणारा संकल्पित पूर :-

लघु पाटबंधारे योजनांसाठी खालील प्रमाणे संकल्पित पूर काढण्यात यावा :-

(i) पश्चिम महाराष्ट्र सोडून असलेल्या लघु पाटबंधारे योजनांसाठी :

संकल्पित पूर हा लघु पाटबंधारे मॅन्युअल १९६६ मधील पृष्ठ क्र.३६४ वर दर्शविलेल्या मुख्य अभियंता व सहसचिवांच्या तांत्रिक परिपत्रक क्र.१, दिनांक १-६-१९६४ सोबतच्या तक्त्या प्रमाणे काढण्यात येतो.

(ii) पश्चिम महाराष्ट्रातील लघु पाटबंधारे योजनांसाठी.

पाणलोट क्षेत्र	कोकण	सर्वसाधारण क्षेत्र कोकण वगळून
१५ वर्ग किमी पर्यन्त	35 A	28 A
१५ वर्ग किमी वरील	$150 \sqrt{A}$	$125 \sqrt{A}$

A = पाणलोट क्षेत्र वर्ग कि.मी. मध्ये.

या तक्त्याप्रमाणे संकल्पित पूर काढण्यात यावा.

२. प्रकल्पासाठी छत्रपथाची तरतूद (Drainage Gallery) :-

लघु पाटबंधारे योजनांसाठी प्रस्तावित तरतूद :-

लघु पाटबंधारे योजनांमध्ये तौलानिकदृष्ट्या सांडव्याची लांबी कमी लागत असल्याने धरणाची उंची (उत्सारित भागासाठी पाया ते क्रेस्ट पर्यन्त) २० मी. पेक्षा जास्त असल्यास छत्रपथाची तरतूद करावी.

३. कन्सॉलिडेशन/कर्टन ग्राऊटींग :-

(१) कन्सॉलिडेशन ग्राऊटींग -

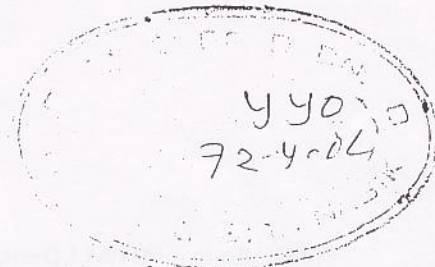
लघु पाटबंधारे योजनांसाठी प्रस्तावित तरतूद :-

लघु पाटबंधारे योजनांसाठी कन्सॉलिडेशन ग्राऊटींग तरतूद खालील प्रमाणे प्रस्तावित आहे.

धरणाच्या पायाच्या अधिजल भागापासून ६/३ रुंदीसाठी ३८ मीमी व्यासाचे ६ मी खोलीचे ६ मी अंतरावर प्रायमरी ग्राऊट होल्स प्रस्तावित करण्यांत यावेत, व पाण्याच्या पारगम्यतेनुसार ग्राऊटहोल्सची व्याप्ती (सेकंडरी / टर्शरी) वाढविण्यांत यावी.

(२) कर्टन ग्राऊटींग -

लघु पाटबंधारे योजनांसाठी प्रस्तावित तरतूद -

लघु पाटबंधारे योजनांमध्ये २० मी.पेक्षा जास्त उंचीच्या धरणासाठी छत्रपथ प्रस्तावित केला असल्यास कर्टन ग्राऊटींगचे ३८ मी.मी. व्यासाचे ग्राऊट होल्स ६ मी. अंतरावर जलशिर्षाच्या ७५ टक्के खोलीसाठी प्रस्तावित करण्यांत यावेत. त्यांचे अंतर ग्राऊट इन्टेक प्रमाणे ३ मी. अथवा १.५ मी. एवढे कमी करण्यांत यावे.

४. सांडवा

लघु पाटबंधारे योजनांसाठी सांडवा प्रकार क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार ओगी (ogee) पध्दतीचा अथवा पायरी पध्दतीचा सांडवा (stepped spillway) प्रस्तावित करण्यांत येत आहे.

५. जलक्षोभनाशक रचना :

लघु पाटबंधारे योजनांसाठी प्रस्तावित तरतूद :-

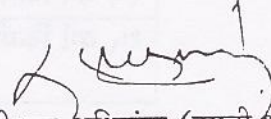
मोठया व मध्यम प्रकल्पासाठीच्या भारतीय मानक ४९९७-१९६८ मधील तरतूदीप्रमाणे जलक्षोभनाशक रचना ठरविण्यांत यावी.

जलक्षोभनाशक रचनेच्या हॉरिझान्टल स्टिलींग बेसिन व रोलर बकेट प्रकारात अॅप्रनची लांबी महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्थेने केलेल्या प्रतिकृति अभ्यासावरील अहवालानुसार काढावी.

पायरी पध्दतीचा सांडवा प्रस्तावित केल्यास अॅप्रनची लांबी देखील कमी होऊ शकेल.

उपरोक्त तरतूदीना मा.महासंचालक,संकल्पन,प्रशिक्षण,संशोधन, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था, नाशिक यांनी मान्यता दिली आहे.

जा.क्र.मसंसं/दध/दध-५/३६३ /सन२००८
मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना,नाशिक-४२२ ००४.
दिनांक :- ७/०५/२००८.

अधीक्षक अभियंता (दगडी धरणे),
मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना,
नाशिक-४

प्रत :- अधीक्षक अभियंता (दरवाजे/माती धरणे),मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना,नाशिक-४ यांना माहितीसाठी सस्नेह अग्रेषित.

प्रत :- कार्यकारी अभियंता,संकल्पचित्र विभाग(द.ध.१,२,४ व ५),मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना,नाशिक-४ यांना माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी रवाना.